“YOLG‘IZLIK” KONSEPTINING FRAZEOLOGIK BIRLIKLARDA MILLIY-MADANIY IFODALANISHI

Islomova Aziza Hasan qizi
DOI:https://doi.org/10.5281/zenodo.23194455

Annotatsiya

Mazkur maqolada “yolg‘izlik” konseptining o‘zbek va ingliz tillaridagi frazeologik birliklar vositasida milliy-madaniy ifodalanish xususiyatlari qiyosiy-lingvomadaniy jihatdan tadqiq etiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi yolg‘izlik, tanholik, ijtimoiy ajralish, yaqin insonlardan ayrilish, tashlab ketilganlik va yolg‘iz qolish holatlarini ifodalovchi frazeologik birliklarning semantik tuzilishini aniqlash hamda ularda aks etgan milliy-madaniy mazmunni ochib berishdan iborat. Frazeologik birliklar xalqning tarixiy tajribasi, qadriyatlari, ijtimoiy munosabatlari va borliqni obrazli idrok etish usullarini o‘zida mujassamlashtiruvchi muhim lisoniy vosita sifatida talqin qilinadi.

Tadqiqotda qiyosiy-tipologik, frazeologik-semantik, komponent tahlil, kontekstual tahlil va lingvomadaniy tahlil metodlaridan foydalaniladi. O‘zbek va ingliz tillarida “yolg‘izlik” konseptual maydoniga mansub frazeologik birliklar semantik dominantlariga ko‘ra **jismoniy yolg‘izlik, emotsional yolg‘izlik, ijtimoiy ajralish, tashlab ketilganlik hamda ixtiyoriy tanholik** kabi guruhlarga ajratiladi. Shuningdek, frazeologizmlar tarkibidagi obrazli komponentlar, baholovchi ma’nolar va madaniy konnotatsiyalar o‘zaro qiyoslanadi.

Tahlil shuni ko‘rsatishga qaratilganki, ikki tilda yolg‘izlik umumiy insoniy psixologik va ijtimoiy tajriba sifatida namoyon bo‘lsa-da, uning frazeologik verbalizatsiyasi milliy-madaniy xususiyatlarga ega. O‘zbek frazeologik tafakkurida yolg‘izlikning oila, yaqinlar, jamoa, hamrohlik va ijtimoiy birdamlik bilan qarama-qarshi qo‘yilishi muhim o‘rin tutadi. Ingliz tilidagi frazeologik birliklarda esa yolg‘izlik bilan bir qatorda individual ajralish, mustaqillik, ijtimoiy chetlanish va shaxsiy makon bilan bog‘liq semantik belgilar faollashishi mumkin. Shu sababli konseptning frazeologik ifodasi ikki tilda universal semantik belgilar bilan bir qatorda o‘ziga xos madaniy konnotatsiyalarni ham namoyon etadi.

Tadqiqot natijalari “yolg‘izlik” konseptining frazeologik qatlamdagi tuzilishini aniqlashtirish, o‘zbek va ingliz lisoniy dunyo manzaralarida uning milliy-madaniy xususiyatlarini ochib berish hamda frazeologik birliklarning konseptual mazmunni shakllantirishdagi rolini yoritishga xizmat qiladi. Tadqiqot qiyosiy frazeologiya, lingvokulturologiya, kognitiv tilshunoslik, tarjimashunoslik va ikki tilli frazeografiya uchun nazariy hamda amaliy ahamiyat kasb etadi.

Kalit so‘zlar: yolg‘izlik konsepti, frazeologik birlik, milliy-madaniy xususiyat, lingvomadaniyat, lisoniy dunyo manzarasi, emotsional yolg‘izlik, ijtimoiy ajralish, tanholik, madaniy konnotatsiya, frazeologik semantika, o‘zbek tili, ingliz tili.

Аннотация

В данной статье в сравнительно-лингвокультурологическом аспекте исследуются национально-культурные особенности репрезентации концепта «одиночество» посредством фразеологических единиц узбекского и английского языков. Основная цель исследования заключается в выявлении семантической структуры фразеологических единиц, выражающих одиночество, уединение, социальную изоляцию, разлуку с близкими, покинутость и состояние пребывания в одиночестве, а также в раскрытии отражённого в них национально-культурного содержания. Фразеологические единицы рассматриваются как важные языковые средства, в

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

которых закрепляются исторический опыт народа, система ценностей, особенности социальных отношений и образного восприятия действительности.

В исследовании применяются сравнительно-типологический, фразеологическо-семантический, компонентный, контекстуальный и лингвокультурологический методы анализа. Фразеологические единицы узбекского и английского языков, относящиеся к концептуальному полю «одиночество», классифицируются по семантическим доминантам, включающим **физическое одиночество, эмоциональное одиночество, социальную изоляцию, покинутость и добровольное уединение**. Кроме того, сопоставляются образные компоненты, оценочные значения и культурные коннотации исследуемых фразеологических единиц.

Анализ направлен на выявление того, что, несмотря на универсальный характер одиночества как психологического и социального опыта человека, его фразеологическая вербализация обладает национально-культурной спецификой. В узбекской фразеологической картине мира значительное место занимает противопоставление одиночества семье, близкому окружению, коллективности, совместности и социальной сплочённости. В английских фразеологических единицах наряду с отрицательным переживанием одиночества могут актуализироваться семантические признаки индивидуальной обособленности, самостоятельности, социального отчуждения и личного пространства. В связи с этим фразеологическая репрезентация исследуемого концепта демонстрирует как универсальные семантические характеристики, так и специфические культурные коннотации двух языков.

Результаты исследования способствуют уточнению структуры концепта «одиночество» на фразеологическом уровне, выявлению его национально-культурных особенностей в узбекской и английской языковых картинах мира, а также определению роли фразеологических единиц в формировании концептуального содержания. Исследование имеет теоретическое и практическое значение для сопоставительной фразеологии, лингвокультурологии, когнитивной лингвистики, переводоведения и двуязычной фразеографии.

Ключевые слова: концепт одиночества, фразеологическая единица, национально-культурная специфика, лингвокультура, языковая картина мира, эмоциональное одиночество, социальная изоляция, уединение, культурная коннотация, фразеологическая семантика, узбекский язык, английский язык.

Abstract

This article examines the national-cultural representation of the concept of “loneliness” through phraseological units in Uzbek and English from a comparative linguocultural perspective. The primary aim of the study is to identify the semantic structure of phraseological units expressing loneliness, solitude, social isolation, separation from close people, abandonment, and the state of being alone, as well as to reveal the national-cultural meanings encoded in these units. Phraseological expressions are approached as culturally significant linguistic resources that preserve collective historical experience, value systems, patterns of social relations, and culturally conditioned ways of figuratively conceptualizing reality.

The study employs comparative-typological, phraseological-semantic, componential, contextual, and linguocultural methods of analysis. Uzbek and English phraseological units belonging to the conceptual field of “loneliness” are classified according to several semantic domains, including **physical aloneness, emotional loneliness, social isolation, abandonment, and voluntary solitude**. Particular

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

attention is paid to the figurative components, evaluative meanings, conceptual metaphors, and cultural connotations underlying the selected phraseological units.

The analysis is designed to demonstrate that although loneliness represents a universal psychological and social experience, its phraseological verbalization displays language- and culture-specific characteristics. In the Uzbek phraseological worldview, loneliness tends to be conceptualized in relation to family, close interpersonal ties, companionship, community, and social solidarity. In English phraseological representation, alongside negatively evaluated loneliness and exclusion, semantic features associated with individual separation, independence, social detachment, and personal space may become prominent. Consequently, the phraseological representation of loneliness reflects both universal conceptual features and culturally specific modes of evaluation in the two linguistic communities.

The findings contribute to a more systematic description of the phraseological structure of the concept of “loneliness” and to the identification of its national-cultural characteristics in the Uzbek and English linguistic worldviews. The study also highlights the role of phraseological units in encoding culturally significant conceptual information. The results are relevant to comparative phraseology, cultural linguistics, cognitive linguistics, translation studies, and bilingual phraseography.

Keywords: concept of loneliness, phraseological unit, national-cultural representation, cultural linguistics, linguistic worldview, emotional loneliness, social isolation, solitude, cultural connotation, phraseological semantics, Uzbek, English.

Kirish

Zamonaviy tilshunoslikda til birliklarini inson tafakkuri, madaniy tajribasi va milliy dunyoqarashi bilan uzviy bog‘liq holda tadqiq etish ustuvor yo‘nalishlardan biriga aylandi. Kognitiv tilshunoslik va lingvomadaniyatshunoslik doirasida til nafaqat kommunikativ vosita, balki muayyan xalqning borliqni idrok etish, kategoriyalash va baholash tajribasini saqlovchi tizim sifatida qaraladi. Shu jihatdan konsept inson ongida shakllangan bilim, tasavvur, emotsional baho va madaniy assotsiatsiyalarni birlashtiruvchi murakkab mental tuzilma hisoblanadi [1]. Konseptning mazmuni esa alohida leksemalar bilangina emas, balki frazeologik birliklar, paremiyalar, metaforalar va boshqa obrazli lisoniy vositalar orqali ham namoyon bo‘ladi.

Frazeologik birliklar tilning milliy-madaniy mazmuni eng faol aks etadigan qatlamlaridan biridir. Ular tarkibidagi obraz, metafora, ramz va baholovchi komponentlar muayyan lingvomadaniy jamoaning tarixiy tajribasi hamda ijtimoiy qadriyatlarini aks ettirishi mumkin. V. N. Teliya frazeologiyani tilning madaniy jihatdan belgilangan qatlami sifatida talqin qilib, frazeologik birliklarda xalqning obrazli tafakkuri va madaniy konnotatsiyalari mujassamlashishini ta’kidlaydi [2: 214]. Shu sababli frazeologik material asosida muayyan konseptni o‘rganish uning nafaqat semantik, balki aksiologik va lingvomadaniy tuzilishini ham aniqlash imkonini beradi.

Frazeologik ma’no odatda birlik tarkibidagi alohida komponentlar ma’nolarining oddiy yig‘indisidan iborat bo‘lmaydi. Frazeologizm yaxlit semantik tuzilma sifatida shakllanib, uning obrazli asosi ko‘pincha ko‘chma ma’no va madaniy assotsiatsiyalar orqali anglashiladi [3]. Masalan, insonning boshqalardan ajralib qolishi yoki yaqin ko‘makdan mahrum bo‘lishi turli tillarda makon, masofa, tashlab ketish, sovuqlik, begonalashish yoki yakka harakatlanish obrazlari orqali ifodalanishi mumkin. Bunday obrazlarning qaysi biri faolroq qo‘llanishi esa tilning milliy frazeologik tizimi bilan bog‘liq.

“Yolg‘izlik” konsepti insonning universal emotsional va ijtimoiy tajribalaridan birini ifodalaydi. Psixologik tadqiqotlarda yolg‘izlik ko‘pincha insonning mavjud ijtimoiy munosabatlari bilan u kutayotgan yoki istayotgan munosabatlar o‘rtasidagi nomuvofiqlik natijasida yuzaga keladigan subyektiv

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

holat sifatida tavsiflanadi [4]. Shu bilan birga, yolg‘izlik obyektiv ravishda bir o‘zi qolish bilan to‘liq tenglashtirilmaydi. Inson jismonan yolg‘iz bo‘lib, salbiy hissiyotni boshdan kechirmasligi yoki aksincha, odamlar orasida bo‘la turib ham o‘zini yolg‘iz his qilishi mumkin [5]. Mazkur farq “yolg‘izlik” konseptining murakkab semantik tuzilishga ega ekanligini ko‘rsatadi.

Konseptning frazeologik ifodasida ham ushbu ko‘p qatlamlilik namoyon bo‘ladi. Yolg‘izlik bilan bog‘liq frazeologik birliklar faqat “bir o‘zi bo‘lish” holatini emas, balki **ijtimoiy chetlanish, yaqinlardan ayrilish, ko‘maksiz qolish, tashlab ketilganlik, begonalashish va ixtiyoriy tanholik** kabi turli holatlarni ifodalashi mumkin. Demak, mazkur konseptning frazeologik maydoni emotsional, ijtimoiy va aksiologik komponentlarning o‘zaro munosabati asosida shakllanadi.

O‘zbek tilida yolg‘izlikni ifodalashda bir o‘zi qolmoq, yakka-yolg‘iz qolmoq, egasiz qolmoq, kimsasiz qolmoq, o‘z holiga tashlab qo‘ymoq kabi obrazli va turg‘unlashgan ifodalar yolg‘iz qolishning turli jihatlarini namoyon etadi. Bunday birliklarda shaxsning yaqinlari yoki ijtimoiy muhitidan ajralishi, himoya va ko‘makdan mahrum bo‘lishi kabi semantik belgilar faollashadi. Ularning ayrimlarida yolg‘izlikning o‘zi emas, balki yolg‘izlikka olib keluvchi vaziyat yoki uning ijtimoiy oqibati konseptuallashtiriladi. Bu holat frazeologik maydonning markaz va periferiyadan tashkil topishini ko‘rsatadi.

Ingliz tilida ham mazkur konsept turli idiomatik va turg‘un birikmalar orqali verbalizatsiya qilinadi. Masalan, all alone, on one’s own, leave someone high and dry, out in the cold, a lone wolf kabi birliklar alohidalik, yordamsiz qolish, ijtimoiy chetlanish yoki boshqalardan mustaqil ravishda harakat qilish singari ma’nolarni ifodalashi mumkin. Biroq ushbu birliklarning barchasini to‘g‘ridan-to‘g‘ri “loneliness” ma’nosidagi mutlaq frazeologik sinonimlar sifatida talqin qilish to‘g‘ri emas. Ularning ayrimlari yolg‘izlik konseptining periferik semantik belgilarini — masalan, **abandonment, exclusion, independence** yoki **social detachment**ni — faollashtiradi.

Masalan, ingliz tilidagi out in the cold ifodasi ko‘pincha shaxsning guruh yoki faoliyatdan chetda qoldirilishini bildiradi. Uning obrazli asosida jismoniy “sovuqlik” mavjud bo‘lsa-da, frazeologik ma’noda ijtimoiy chetlanish konseptuallashtiriladi. Leave someone high and dry esa biror kishini yordam yoki qo‘llab-quvvatlashsiz qoldirish holatini ifodalaydi. A lone wolf birligi esa boshqalardan mustaqil ravishda yashash yoki faoliyat yuritishni afzal ko‘ruvchi shaxs obrazini yaratadi [6]. Demak, bir konsept doirasidagi frazeologik birliklar turli obrazli modellar orqali uning alohida semantik qirralarini namoyon qiladi.

O‘zbek va ingliz tillaridagi frazeologik ifodalarni qiyoslashda milliy-madaniy konnotatsiya alohida ahamiyat kasb etadi. O‘zbek lingvomadaniy muhitida oila, qarindoshlik, mahalla, hamjihatlik va yaqin insonlar bilan aloqadorlik an’anaviy ijtimoiy qadriyatlar tizimida muhim o‘rin tutadi. Shu sababli yolg‘izlikni ifodalovchi ayrim birliklarda shaxsning ijtimoiy tayanchdan mahrum bo‘lishi yoki “kimsasiz” qolishi salbiy baholanishi mumkin. Biroq bunday kuzatuvlar barcha o‘zbek til sohiblariga xos qat’iy psixologik xususiyat sifatida emas, balki frazeologik materialda kuzatiladigan madaniy-semantik tendensiya sifatida talqin qilinishi lozim.

Ingliz frazeologik tizimida esa yolg‘izlik va ajralganlik bilan bir qatorda individuallik hamda mustaqil harakat semantikasi ham uchraydi. Masalan, a lone wolf kontekstga qarab salbiy ijtimoiy ajralishni ham, shaxsning mustaqil xarakterini ham anglatishi mumkin. Bu holat yolg‘izlik bilan bog‘liq frazeologik birliklarning baholovchi xususiyati doimo bir xil emasligini ko‘rsatadi. Shuning uchun frazeologik birliklarni faqat “ijobiy” yoki “salbiy” guruhlarga ajratishdan ko‘ra, ularning konkret kontekstdagi aksiologik funksiyasini aniqlash maqsadga muvofiqdir.

Kognitiv metafora nazariyasiga ko‘ra, abstrakt hodisalar ko‘pincha insonning jismoniy va makoniy tajribasi asosida konseptuallashtiriladi [7]. Yolg‘izlikning frazeologik ifodasida ham **chetga chiqish,**

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

uzoqlashish, tashqarida qolish, sovuqlik, bo‘shliq, ajralish va yakka harakat kabi obrazlar konseptual asos vazifasini bajarishi mumkin. Bunday metaforik modellar bir tomondan universal tajribaga asoslangan bo‘lsa, ikkinchi tomondan, ularning frazeologik shakllanishi va baholanishida milliy-madaniy xususiyatlar yuzaga chiqadi.

Metodlar

Mazkur tadqiqot o‘zbek va ingliz tillarida “yolg‘izlik” konseptini bevosita yoki bilvosita ifodalovchi frazeologik birliklarning semantik, obrazli va milliy-madaniy xususiyatlarini aniqlashga qaratilgan qiyosiy-tavsifiy dizayn asosida tashkil etildi. Tadqiqotda sifat tahlili asosiy o‘rin egallab, uni miqdoriy modellashtirish elementlari bilan to‘ldirish ko‘zda tutildi.

Frazeologik birliklarni tahlil qilishda qiyosiy-tipologik, frazeologik-semantik, komponent, kontekstual va lingvomadaniy tahlil metodlaridan kompleks foydalanildi. Frazeologik-semantik tahlil birliklarning yaxlit ma’nosini aniqlashga, komponent tahlil ularning semantik tarkibidagi asosiy belgilarni ajratishga, lingvomadaniy tahlil esa obrazli asos va madaniy konnotatsiyalarni tavsiflashga xizmat qildi [2], [3].

Tadqiqotda “yolg‘izlik” konseptining frazeologik maydoni beshta asosiy semantik mikromaydon asosida o‘rganildi: **1**) jismoniy yolg‘izlik; 2) emotsional yolg‘izlik; 3) ijtimoiy chetlanish; 4) tashlab ketilganlik va ko‘maksiz qolish; 5) ixtiyoriy tanholik va mustaqil harakat. Mazkur tasnif frazeologik birliklarni faqat lug‘aviy ekvivalentlik asosida emas, balki ular faollashtiradigan konseptual belgilar asosida qiyoslash imkonini berdi.

Xulosa

O‘zbek va ingliz tillarida “yolg‘izlik” konseptining frazeologik birliklarda milliy-madaniy ifodalanishini qiyosiy o‘rganish natijasida mazkur konseptning frazeologik-verbal maydoni murakkab semantik, obrazli va aksiologik tuzilishga ega ekanligi aniqlandi. Tadqiqot natijalarini quyidagi beshta asosiy ilmiy xulosa asosida umumlashtirish mumkin.

Birinchidan, “yolg‘izlik” konsepti o‘zbek va ingliz tillarida yagona semantik belgi orqali emas, balki o‘zaro bog‘langan bir nechta mikromaydonlar vositasida frazeologik verbalizatsiya qilinadi. Tadqiqot doirasida **jismoniy yolg‘izlik, emotsional yolg‘izlik, ijtimoiy chetlanish, tashlab ketilganlik va ko‘maksizlik hamda ixtiyoriy tanholik/mustaqil harakat** asosiy semantik mikromaydonlar sifatida ajratildi. Ushbu mikromaydonlarni birlashtiruvchi konseptual yadro bir o‘zi qolish, insoniy tayanchning yo‘qligi, ijtimoiy aloqaning zaiflashishi yoki uzilishi kabi belgilar asosida shakllanadi. Demak, frazeologik sathda “yolg‘izlik” faqat jismoniy alohidalikni emas, balki insonning emotsional va ijtimoiy munosabatlaridagi holatini ham ifodalaydi.

Ikkinchidan, ikki tilda konseptning universal semantik yadrosi mavjud bo‘lsa-da, uning obrazli ifodalanishida milliy-madaniy xususiyatlar kuzatiladi. Tadqiq qilingan o‘zbek materialida kimsa, ega, chet, hol kabi insoniy munosabat, ijtimoiy tayanch va aloqadorlikni faollashtiruvchi komponentlar alohida ahamiyat kasb etdi. Kimsasiz qolmoq, o‘z holiga tashlab qo‘ymoq, chetda qolmoq kabi birliklarda yolg‘izlik boshqa insonlar bilan munosabatning yo‘qligi, tayanchdan mahrum bo‘lish yoki ijtimoiy makonning periferiyasida qolish orqali konseptuallashtiriladi. Ingliz tilidagi out in the cold, leave someone high and dry, go it alone, a lone wolf singari birliklarda esa makon, jismoniy holat, tashqarida qolish va yakka harakat obrazlari faol namoyon bo‘ladi. Shu jihatdan milliy-madaniy farq konseptning o‘zida emas, balki uni frazeologik obrazga aylantirish usullarida yaqqolroq ko‘rinadi.

Uchinchidan, “yolg‘izlik” konseptining frazeologik maydoni aksiologik jihatdan bir qutbli emas. Tashlab ketilganlik, kimsasizlik, ijtimoiy chetlanish va ko‘maksizlikni ifodalovchi birliklarda salbiy baho yetakchilik qiladi. Biroq ixtiyoriy yakka harakat va mustaqillikni ifodalovchi ayrim birliklarda neytral yoki ijobiy konnotatsiya yuzaga kelishi mumkin. Xususan, ingliz tilidagi go it alone va kontekstga qarab

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

a lone wolf kabi birliklarda yakka harakat nochorlikdan ko‘ra mustaqillik bilan bog‘lanishi mumkin. Bu holat “yolg‘izlik” va “tanholik” o‘rtasidagi konseptual chegaraning frazeologik sathda ham mavjudligini hamda birlikning baholovchi xususiyati kontekstga bog‘liq holda o‘zgarishini ko‘rsatadi.

To‘rtinchidan, o‘zbek va ingliz frazeologik birliklari o‘rtasidagi munosabatlarda mutlaq ekvivalentlikdan ko‘ra **funksional va kontekstual ekvivalentlik** ustunlik qiladi. Masalan, chetda qolmoq va out in the cold, shuningdek, o‘z holiga tashlab qo‘ymoq va leave someone high and dry birliklari tarkibiy hamda obrazli jihatdan aynan bir xil bo‘lmasa-da, muayyan kommunikativ vaziyatlarda yaqin semantik-pragmatik vazifani bajaradi. Shuning uchun frazeologik tarjimada birlikning tashqi leksik tuzilishidan ko‘ra uning semantik dominanti, obrazli mazmuni, konnotatsiyasi va pragmatik funksiyasini hisobga olish muhimdir. Bu xulosa ikki tilli frazeografiya va tarjima amaliyoti uchun ham ahamiyatga ega.

Beshinchidan, frazeologik birliklar “yolg‘izlik” konseptining milliy-madaniy mazmunini aniqlashda muhim lisoniy manba vazifasini bajaradi. Ular universal insoniy tajribani muayyan til jamoasiga xos obrazlar va baholash mexanizmlari orqali shakllantiradi. Shu sababli konseptning to‘liq tavsifi faqat uning nomini bildiruvchi yolg‘izlik/loneliness kabi markaziy leksemalarni o‘rganish bilan cheklanmasligi, balki uning frazeologik, paremiologik, metaforik va assotsiativ-verbal ifoda vositalarini ham qamrab olishi zarur.

Umuman, tadqiqot “yolg‘izlik” konseptining o‘zbek va ingliz lisoniy dunyo manzaralaridagi frazeologik ifodasi **universal konseptual yadro va milliy-madaniy jihatdan xos obrazli periferiya**ning o‘zaro munosabati asosida shakllanishini ko‘rsatadi. Mazkur yondashuv “yolg‘izlik” konseptining assotsiativ-verbal maydonini keyingi bosqichlarda yadro va periferiya tamoyili asosida o‘rganish uchun ham nazariy asos yaratadi.

Shu bilan birga, maqolada keltirilgan respondent foizlari va 40 birlikka asoslangan miqdoriy taqsimot **model natijalar** ekanligi alohida ta’kidlanadi. Ular real empirik natija sifatida talqin qilinmaydi. Kelgusida ushbu modelni autentik o‘zbek va ingliz korpus materiallari, kengaytirilgan frazeologik tanlanma hamda real respondentlar ishtirokidagi assotsiativ eksperiment yordamida tekshirish tadqiqot natijalarining empirik ishonchliligini oshiradi.

Adabiyotlar ro‘yxati

1. Wierzbicka, A. (1997). Understanding Cultures through Their Key Words: English, Russian, Polish, German, and Japanese. New York: Oxford University Press.
2. Телия, В. Н. (1996). Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты. Москва: Школа «Языки русской культуры».
3. Кунин, А. В. (1996). Курс фразеологии современного английского языка. 2-е изд. Москва: Высшая школа; Дубна: Феникс.
4. Peplau, L. A., & Perlman, D. (Eds.). (1982). Loneliness: A Sourcebook of Current Theory, Research and Therapy. New York: Wiley.
5. Weiss, R. S. (1973). Loneliness: The Experience of Emotional and Social Isolation. Cambridge, MA: MIT Press.
6. Cowie, A. P., Mackin, R., & McCaig, I. R. (1993). Oxford Dictionary of English Idioms. Oxford: Oxford University Press.
7. Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). Metaphors We Live By. Chicago: University of Chicago Press.
8. Baker, M. (1992). In Other Words: A Coursebook on Translation. London and New York: Routledge.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

9. Kövecses, Z. (2000). Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling. Cambridge: Cambridge University Press.
10. Dobrovol’skij, D., & Piirainen, E. (2005). Figurative Language: Cross-Cultural and Cross-Linguistic Perspectives. Amsterdam: Elsevier.
11. Sharifian, F. (2017). Cultural Linguistics: Cultural Conceptualisations and Language. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
12. Moon, R. (1998). Fixed Expressions and Idioms in English: A Corpus-Based Approach. Oxford: Clarendon Press.
13. Fernando, C. (1996). Idioms and Idiomaticity. Oxford: Oxford University Press.
14. Gibbs, R. W. Jr. (1994). The Poetics of Mind: Figurative Thought, Language, and Understanding. Cambridge: Cambridge University Press.
15. Gläser, R. (1988). The grading of idiomaticity as a presupposition for a taxonomy of idioms. In W. Hüllen & R. Schulze (Eds.), Understanding the Lexicon: Meaning, Sense and World Knowledge in Lexical Semantics (pp. 264–279). Tübingen: Max Niemeyer Verlag.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.